

Buddhistforbundet

Nyhetsbrev nr. 1 2014, vesak - år 2558 etter buddhistisk tidsregning

Hans hellighet Dalai Lama taler

Mai måned er en travel tid for buddhister. Ikke bare feirer vi felles vesak i Ingeniørenes hus i Oslo 13. mai. I tillegg kommer feiringer alle de stedene i Norge der det bor buddhister. Når det gjelder de største feiringene skal Det vietnamesiske buddhistsamfunn ha feiring på Jessheim den 24. mai, Den thailandske buddhistforeningen den 10. mai, Den burmesiske buddhistiske foreningen den 11. mai og Den srilankesiske buddhistforeningen den 10. mai. I tillegg kommer arrangementene i forbindelse med Dalai Lamas besøk i Norge med buddhistisk undervisning 8. mai som samler rundt 1000 personer inkludert nærmere 50 munk. Marker- ingene av Buddhas fødsel, oppvåkning og parinirvana er tradisjonelle feiringer som har pågått årlig så lenge buddhismen har eksistert mens andre begivenheter, som Dalai Lamas besøk, også trekker inn politiske kontroverser som, ikke særlig overraskende kanskje er en del av virkeligheten i mange buddhistiske land.

Buddhistforbundet består av medlemmer med bakgrunn i mange av disse landene. Vi må også anta at våre medlemmer representerer et bredt spekter av politiske synspunkter. Det er derfor ikke uten grunn at våre vedtekter sier at styret må være enstemmig for at Buddhistforbundet skal kunne komme med offentlige uttalelser.

Alt dette gjør at vi må opptre med sindighet når spørsmål av politisk karakter dukker opp. Som trossamfunn kan vi normalt ikke komme med uttalelser om politiske spørsmål. Buddhistforbundet har derfor ikke kommet med uttalelser om hvordan den norske regjeringen skal opptre i forbindelse Dalai Lamas besøk i Norge. Dette overlater vi til våre medlemmer som sikkert har forskjellige meninger om denne saken.

Buddhistforbundet har også en praksis med å ha et vennlig forhold til alle land med buddhistisk befolkning. Dette inne-

bærer hverken støtte eller kritikk av disse landene. Kun unntaksvis går vi ut med kritikk av en regjering slik vi gjorde overfor Myanmars regjering i forbindelse med munkedemonstrasjonene i 2007. Når det gjelder Kina har vi over mange år hatt positive forbindelser med dette landet noe som blant annet har kommet til uttrykk ved at den kinesiske ambassadør i Norge har deltatt på arrangementer i regi av Buddhistforbundet eller dets medlemsorganisasjoner. Også når det gjelder forhold som har vakt bekymring blant buddhister i Norge, som demonstrasjonene i Tibet i 2008 og selvbrenningene der de siste årene, har vi tatt dette opp direkte med offisielle kinesiske representanter i Norge og hatt en dialog med dem om disse spørsmålene.

Selv om vi er en religiøs organisasjon har vi et handlingsrom når det gjelder utfordringer i andre land. Vi kan også si at nettopp fordi vi er en religiøs organisasjon har vi et unikt handlingsrom når det gjelder å fremme løsningsorienterte dialoger om vanskelige spørsmål i andre land. Hvis vi vil ta vare på dette handlingsrommet må vi vokte oss vel for å gå inn for kortsiktig aktivisme som kan undergrave våre muligheter til å spille en positiv rolle i et mer langsiktig perspektiv.

Lysprosesjon under lysfesten 7 desember

Lysfest 2013

Lysfesten er en årviss foreteelse i Buddhistforbundet. Den var faktisk den første felles buddhistiske feiringen som fant sted i Norge da noen av de første medlemmene av Buddhistforbundet samlet seg i en peisestue på Sogn studentby i

desember 1979. Vi har etter hvert funnet en form på denne feiringen som med litt variasjon følges fra år til år. Feiringen den 7. desember i fjor foregikk i Wat Thai utenfor Oslo. Lysprosesjonen foregikk inne i tempelhallen slik at vi slapp blafrende lys i vintervinden utenfor. I tillegg til den åndelige delen av arrangementet var det også lagt opp til at en ble kjent med aktivitetene til de forskjellige organisasjonene i forbundet og til litt uformell sosialisering med mat og drikke.

Wat Thai – fra munkenes almissegang under songkran

Thailandsk nyttår

Hvilken høytid er den mest populære i Wat Thai? Det må uten tvil være songkran (13. – 15. april). Songkran er thai men kommer fra sanskrit *saṃkrānti* som betyr overgang, nemlig overgang fra ett år til et annet. Songkran er altså thailendernes nyttår som fortsatt feires i stor stil selv om 1. januar har vært nyttår i Thailand siden 1941.

Munken Phra Kamsingh tar imot matgaver under songkran

I Thailand synes feiringen å ha utartet til utagerende vannkasting med vannpistoler og lignende. I Wat Thai Norge på Kløfta

utenfor Oslo er det de mere «verdige» sidene ved tradisjonen som videreføres. Jeg hadde selv gleden av å bli invitert til feiringen der søndag 13. april. Når det nye året innledes skjer det med gode gjerninger. Først med *pindapat* – munkenes almissegang – som foregår i svalgangen utenfor templet. Ekstra høytidelig denne dagen med en vogn fremst med en Buddha-statue. I den smekkkfulle tempelhallen foregår de vanlige rituelle elementene. Spesiell for songkran

Skylling av hender som lykkønskning på thailandsk nyttår – forstander sammen med den thailandske ambassadør

er skikken med å skylle hendene til fremstående personer som en lykkønskning. I år var det ambassadøren og Buddhistforbundets forstander som ble vist denne æren. Samtidig var vi og mange andre med på å vise den samme æresbevisning til tempelets abbed. Overrekkelse av munkekapper hører også med til feiringen. Så er det mat til munkene og gjester. En spesiell tradisjon som videreføres er bygging av sandstupaer utenfor templet. Og så er det selvfølgelig mye moro med musikk og dans på scenen. En høytid må også inneholde *sanuk* – å ha det gøy sammen.

Folk venter på munkene

Besøk av Dalai lama

I desember i fjor ble Buddhistforbundet forespurt om vi ville være medarrangør i forbindelse med at Hans Hellighet Dalai Lama var invitert til Norge i mai 2014 av Karma Tashi Ling buddhistsamfunn og Den norske Tibet-komité. Dette gikk styret enstemmig inn for. Dalai Lama er uten tvil den mest prominente buddhistiske lærer i verden i dag. 78 år gammel er han aktiv som aldri før. Han reiser over hele kloden og trekker tusener til sin buddhistiske

Dalai Lama sammen med vietnamesiske munkene og nonner

undervisning. Han er også levende engasjert i interreligiøs dialog og i dialog mellom religion og vitenskap. Han er også opptatt av å utvikle en felles sekulær etikk på tvers av religioner og livssyn. Ingen ønsket å la en slik anledning gå fra seg. For Buddhistforbundet var det viktig å få arrangert en buddhistisk undervisning og en audiens for munkene og nonnene i Norge. Dette har vi fått til. Det er opprettet en felles styringsgruppe for prosjektet der

Kim Son Pham og Egil Lothe er våre representanter.

Dalai Lamas foredrag 8. og 9. mai med plass til 2400 personer ble i løpet av få dager fulltegnet. Buddhistforbundet er et trossamfunn med medlemmer fra en rekke land med sikkert forskjellige syn på de politiske sidene knyttet til tibetanernes forhold til Folkerepublikken Kina. Vi har derfor vært tydelige på at vi er en upolitisk organisasjon som ikke har noe utestående med Kina. Som nevnt innledningsvis har vi derfor ikke kommet med noen synspunkter på hvordan norske myndigheter bør forholde seg til dette besøket selv om det den siste tiden har blitt et omdiskutert tema.

Møte med BLIA-buddhistene

Besøk av kinesiske munkere

I april 2012 besøkte undertegnede klosteret Longquan i utkanten av Beijing. Med nærmere 100 munkere og en aktiv krets av lekfolk er det ett av mange eksempler på hvordan buddhismen har gjenoppstått i Kina. Det var derfor ikke så vanskelig å stille opp som vertskap sammen med Norsk Taiji Senter i forbindelse med at to munkere fra dette templet var på rundreise i Europa. Munkene Xian Qing og Xian Wei ble hilst velkomne til Oslo der Khuong Viet tempel sto for innkvarteringen. I løpet av en langhelg i slutten av februar fikk de et innblikk i hvordan buddhismen i Norge praktiseres både blant innvandrede så vel som innfødte buddhister. Vi arrangerte også et åpent møte på Norsk taiji Senter der munkene fikk anledning til å fortelle om livet som munk i dagens Kina foruten at vi fikk en meget interessant utveksling

for forholdet mellom buddhisme og moderne vitenskap (begge munkene hadde høyere utdanning innen naturvitenskap).

Xian Qing, undertegnede, Pamela Hiley, Xian Wei, Hilde Barstad, Zhao Shengcheng (fra den kinesiske ambasadens)

Antall buddhister i Norge

Innen 1. mars hvert år må alle trossamfunn sende inn liste med personnummer på de medlemmene de krever tilskudd for. I år sendte vi inn liste over 13.828 medlemmer. Listen blir kontrollert mot Folkeregisteret og listene fra andre trossamfunn. I denne prosessen «mister» vi en del medlemmer. Noen ganger fordi de har avgått ved døden i løpet av året eller fordi de står oppført som

Buddhismen bygges i Norge – tempel under oppføring på Bjørndal i Oslo

medlemmer i andre trossamfunn. Dette siste er det største problemet siden mange som ønsker å være medlemmer glemmer at de ikke har meldt seg ut der de ikke vil

være medlemmer. Er du medlem flere steder for ingen tilskudd! Selv om vi skriver til dobbeltmedlemmene, som vi kaller dem, er de få som rydder opp i forholdet. Så vi må nok også i år belage oss på at den listen vi får tilbake fra Fylkesmannen blir redusert med rundt tusen medlemmer. Men uansett vokser vi litt år for år. Tallene viser også situasjonen i 2006 og endringene i løpet av de åtte årene som ligger i mellom. I denne perioden har Buddhistforbundet hatt en vekst på 43 %. Ser vi på de forskjellige grupperingene varierer vekstraten en del. Forklaringene på det kan variere. Når det gjelder det vietnamesiske buddhist-samfunn må en ta med i betraktningen at det finnes vietnamesiske buddhistsamfunn i Trondheim og Moss med henholdsvis 596 og 779 medlemmer. Når det gjelder Den thailandske buddhistforening har den økt betydelig selv om den har fått «konkurranse» fra en rekke nye foreninger over hele Norge. Tallet på personer med thai-bakgrunn har imidlertid økt og ligger nå på 16.559 (mot 5910 i 2004). Av de etnisk norske gruppene har *Karma Tashi Ling* en god vekst på 40 % selv om Triratna ligger på topp med 177 % vekst i perioden. «Medlemmer uten tilhørighet» har hatt en vekst på 100 % og ligger nå på 427 personer.

Ser vi videre på bildet av alle registrerte buddhistiske trossamfunn i Norge ser vi at det i 2013 var registrert totalt 16.001 buddhister. Av disse hørte 12.427 til Buddhistforbundet (etter offentlig gjennomgang av listene) mens 3574 hørte til i andre buddhistiske trossamfunn. Dette innebærer at 78 % tilhører Buddhistforbundet mens 22 % tilhører andre buddhistiske trossamfunn. Ser vi på 10-årsperioden 2003 – 2014 var det en vekst fra 8.857 til 16.001 som tilsvarer en prosentvis økning på 80 %.

Når det gjelder det totale tallet på buddhister i Norge kan en anslå et tall på 33.000 på bakgrunn av Statistisk sentralbyrå sine tall på innvandrere fra land med mange buddhister samt våre tall på medlemmer med etnisk norsk bakgrunn.

Navn på organisasjonen	Antall 2006	Antall 2014	End- ring tall	End- ring %
Det vietnamesiske buddhistsamfunn	5184	5980	796	15 %
Den thailandske buddhistforening	2864	4881	2017	70 %
KarmaTashi Ling buddhistsamfunn	580	813	233	40 %
Burmese Buddhist Association	251	576	325	129 %
Rinzai Zen Senter	114	148	34	30 %
Tisarana Buddhist Association	164	337	173	105 %
Dharmagruppen	102	126	24	23 %
Dharma Sah	42	36	-6	- 14 %
Stavanger buddhistiske forening	40	48	8	20 %
Hridaya-gruppen (Zen-skolen)	47	48	1	2 %
Triratna	27	75	48	177 %
Buddhasasana	22			
Buddhadhamma-foreningen		50		
Skogskloster buddhistsamfunn		28		
Medlemmer uten tilhørighet	213	427	214	100 %
Buddhistforbundet samlet	9650	13828	4178	43 %

Fra vår årsmelding

Buddhistforbundet hadde 13.828 medlemmer ved utgangen av 2013. Antallet tilskuddsberettigede medlemmer er det som bestemmer hvor mye penger vi får fra stat og kommuner. I fjor fordelte vi kr.

10.871.523,- til våre medlemsorganisasjoner. Buddhistforbundet har også administrert ordningen med gaver med skattefradrag for sine medlemsorganisasjoner og fordelt kr. 925.751,- av motatte donasjoner. Dessuten har vi administrert ordningen med momskompensasjon til frivillige organisasjoner og motatt tilskudd på kr. 433.516,- som er blitt fordelt til våre medlemsorganisasjoner.

Buddhistforbundet har et sekretariat (arbeidsutvalg) som i 2013 har bestått av Kim Son Pham, Kanoknapat Suksong, og Gordon Geist (vara: Nirmala Eidsgård). Sammen med forstander leder sekretariatet forbundet.

Flermoming Skahjem-Eriksen har fortsatt som koordinator i 75 % stilling. Nytt av året er at vi har fått en ny kontormedarbeider. 17 februar i år ble Mariane Høstmark Tveter ansatt i 50 % engasjement som dels er knyttet til koordinators basisoppgaver med medlemsregister og økonomi og dels til prosjektarbeid som forlag og bokdistribusjon mm. Avlasting med basisoppgavene er viktig fordi koordinator må arbeide med å modernisere våre

systemer for økonomirutiner og medlemsregister slik at vi står best mulig rustet for å håndtere dem i fremtiden. Samtidig står mange viktige oppgaver i kø for å bli tatt tak i. Så her trengs det folk.

Thailandsk Buddha-statue

Ny gruppe i Buddhistforbundet

I februar 2013 fikk Buddhistforbundet en ny medlemsorganisasjon nemlig Skogskloster buddhistsamfunn. Den er ingen stor organisasjon men den har vært aktiv i flere år og har arrangert besøk av munkers med bakgrunn i meditasjonstradisjonen til de thailandske skogsklostrene. En fast besøkende er den norske munken Ajahn Brahmali som har base i Australia. Ajahn Brahm fra samme sted er en internasjonal størrelse som også har vært i Norge flere ganger. Organisasjonen har planer om å kjøpe et større stykke skog innen en times kjøring fra Oslo for å utvikle det til et norsk skogskloster.

Buddhadhamma-foreningen nedlagt

En forening som også bygger på meditasjonstradisjonen i theravada er Buddhadhamma-foreningen. Den har eksistert noen år nå som tilsluttet organisasjon i Buddhistforbundet men problemer med å opprettholde aktivitetene gjorde at foreningen på ekstraordinært årsmøte i desember 2013 vedtok å nedlegge seg selv. En del av medlemmene har allerede funnet veien over til skogskloster buddhistsamfunn.

Bhante Maniratha og andre religiøse ledere foran slottet

Besøk på slottet

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) er det øverste samarbeidsorganet for tros- og livssynssamfunn i Norge. Buddhistforbundet var med på å stifte organisasjonen i 1996 og forstander var i to perioder leder for STL. Et organ som STL har opprettet er Religions- og livssyns-lederforumet med de øverste åndelige lederne fra de forskjellige samfunnene som er representert i STL. Våre representanter er Thich Vien Ngo (vietnamesisk tradisjon) og Bhante Manirathana Thero (Sri Lanka theravada) (vara).

Vårt kongepar har fattet interesse for dette og inviterte for en tid tilbake lederforumet til møte på slottet 29. april i år. Vi var representert av Bhante Manirathana Thero

som fikk anledning til si noe om «hva som er viktigst for meg i mitt livssyn» og delta i samtalen med kongeparet om utfordringene med et livssynsåpent samfunn og betydningen av dialog mellom religiøse ledere.

Europeisk ledermøte

En organisasjon som Buddhistforbundet har vært medlem av noen år er European Buddhist Union. En årviss foreteelse er møtet av ledere for nasjonale unioner. Forstander deltok på møte 18. – 19. januar i Frankfurt. Det å bli kjent med dem som står overfor tilsvarende utfordringer som våre i andre land er selvfølgelig lærerikt. Vi ser de samme behovene for å bygge opp profesjonalitet når det gjelder å drive organisasjonen slik at vi blir så effektive som vi trenger å være for å klare å oppnå konkrete resultater når det gjelder buddhismens plass i Europa. Det ble også tid til å diskutere spørsmålet om buddhismen er en religion eller ikke – med overveldende enighet om at buddhismen er best tjent med å betegnes som religion.

Med vietnamesiske venner i Bhopal

Konferanse i Bhopal

Den 1. og 2. mars var undertegnede i Bhopal i India i forbindelse med den andre *Dhamma Dharma* konferansen som fokuserer på de to dharmiske tradisjonene buddhisme og hinduisme. Undertegnede er også blitt utpekt som medlem av rådet for det planlagte universitetet som delstatsregjeringen i Madhya Pradesh planlegger å sette opp ved Sanchi-stupaen utenfor Bhopal.

Fra ungdomskurset på Emma Hjorth skole

Ungdomskurs i påsken

En av de viktigste aktivitetene innenfor det buddhistiske samfunnet er de som retter seg mot unge. Slik har det alltid vært – hvordan kunne buddhismen ellers vart i over 2500 år? I påsken i år arrangerte Det vietnamesiske buddhistsamfunn for 28. gang buddhistisk kurs for barn og ungdom. Omkring 245 deltakere med norsk-vietnamesisk bakgrunn var sammen en uke på Emma Hjorth skole i Bærum for å fordype seg i den buddhistiske tradisjonen men også for å hygge seg sammen.

Fra ungdomskurset

Buddhistisk konfirmasjon?

I forbindelse med at vi på første styremøte i år vedtok Buddhistforbundets handlingsplan kom det forslag fra Nirmala Eidsgård om å etablere en ordning med buddhistisk konfirmasjon. Responsen på dette forslaget var meget positiv og det er nå vedtatt å sette i gang en arbeidsgruppe som i løpet av høsten 2014 kan utarbeide et forslag til hvordan vi kan gjennomføre

dette. Innspill fra medlemmene mottas med takk.

Minoritetsprosjektet

Som vi har nevnt tidligere har Buddhistforbundet også engasjert seg i det som berører buddhismen utenfor våre grenser. En slik utfordring gjelder økte spenninger mellom buddhister og andre religiøse grupper i en del av de tradisjonelle buddhistiske landene i Asia. Dette gjelder eksempelvis Myanmar der uttrykte vår bekymring over situasjonen i et brev til landets president. Høsten 2013 igangsatte vi et prosjekt på bakgrunn av styrevedtak i juni samme år som retter seg mot forholdet mellom majoritet og minoriteter i Myanmar, Thailand og Sri Lanka. Vi har også inkludert Bangladesh i prosjektet siden det er her en buddhistisk minoritet i et land med muslimsk majoritet. Vi ønsker å engasjere buddhister i disse landene i forhold til problemstillinger som menneskerettigheter og spørsmålet om hva som skal gjelde som rettfærdige normer i forholdet mellom religiøs majoritet og minoriteter i et land.

Iselin Frydenlund

Vi har engasjert en forsker: Iselin Frydenlund som har en doktorgrad basert på en avhandling om de buddhistiske munkene i Sri Lanka og deres forhold til konflikten som pågikk der inntil 2009. Vi

har fått 1.770.000,- kroner i støtte til prosjektet fra NORAD. Prosjektet vil vare frem til våren 2015 og vil inkludere konferanser i de nevnte landene.

Den 15. – 16. mars i år hadde vi en konsultasjon på Oxford Centre for Buddhist Studies ledet av professor Richard Gombrich og en rekke fremstående spesialister på de aktuelle landene. Fra Buddhistforbundets side deltok Nirmala Eidsgård, Egil Lothe og Iselin Frydenlund.

Dr. Richard Gombrich og andre forskere ved Oxford Centre for Buddhist Studies under konsultasjonen med Buddhistforbundet

Ny brosjyre om Buddhistforbundet

I forbindelse med arrangementene som finner sted nå i mai har vi produsert en ny brosjyre om Buddhistforbundet som nå er trykket i 4000 eksemplarer. Den kan sendes interesserte og vil også være tilgjengelig på vår hjemmeside.

Utgiver av nyhetsbrev er:
Buddhistforbundet,
Postboks 9340 Grønland, 0135 Oslo.
e-post: informasjon@buddhistforbundet.no
hjemmeside: www.buddhistforbundet.no
Ansvarlig redaktør: Egil Lothe